

DICHTEN MAAR!

Dichten met kinderen kan een uitdaging zijn, maar niet met deze tien dichtvormen en tips.

- **Elfje** Gedicht van 11 woorden met 5 regels. Regel 1 bevat 1 woord, regel 2 2, regel 3 3, regel 4 4. Regel 5 bevat weer 1 woord, een soort conclusie/afsluiting.
- **Kwatrijn** Gedicht van vier regels. Rijmschema: aabb, abab, abba.
- **Stapelgedicht** Stapel boeken op elkaar zodat de titels van boven naar beneden een gedicht vormen. Maak een foto.
- **Naamdicht** De dichtregels beginnen met de opeenvolgende letters van een naam.
- **Stiftgedicht** Kopieer een bladzijde uit een boek of neem een tijdschrift of krantenbericht. Omcirkel de woorden die iets oproepen en samen een gedicht vormen. Kleur de rest van de bladzijde met een stift zwart.
- **Beeldgedicht/vormgedicht** Gebruik typografie om je gedicht te versterken, bijvoorbeeld door woorden groot of klein te maken, diagonaal te zetten. Of vorm met de woorden een afbeelding die past bij de inhoud van het gedicht.
- **Nonsenspoëzie** Een gedicht dat naast bestaande woorden ook onzinwoorden bevat.
- **Vrij dichten** Dichten zonder regels. Vaak is het mooi om betekenisvolle woorden te schrijven en daarmee te associëren. Alliteratie (dezelfde beginletters) werkt hierbij vaak goed, net als herhaling van woorden en klanken.
- **Knippgedichten** Met woorden uit tijdschriften een gedicht maken. De vorm waarin de woorden worden geplakt werkt versterkend.
- **Triolet** Gedicht van 8 regels. De eerste, vierde en zevende regels zijn hetzelfde. De tweede en de laatste regel ook. De andere zinnen moeten rijmen (AB/aA/ab/AB of AB/bA/ba/AB).

En hoe pak je dat aan? Lees verder voor enkele didactische tips...

Met de volgende tips moeten die gedichten lukken!

- Verzamel verschillende dichtbundels en geef de kinderen de opdracht om een gedicht uit te kiezen en van buiten te leren, of lees elke dag enkele gedichten voor en bespreek ze.
- In een gedicht speel je met woorden en klanken. Je kunt dingen op verschillende manieren zeggen. Soms is het nodig om te schuiven met woorden, of de volgorde aan te passen. Soms helpt het om synoniemen van woorden te zoeken.
- Een gedicht hoeft niet te rijmen, al hangt dat af van de vorm (en dan nog: dichterlijke vrijheid!). Soms is rijm helemaal niet mooi, vooral als het net niet klopt. Dat noemen we rijm dwang. Een gedicht heeft wel altijd een ritme, het is een spel met klanken. Lees je gedicht daarom altijd hardop.
- In een gedicht zit ruimte. Gebruik niet te veel woorden. Herhaal belangrijke woorden of zinnen.
- Dichten met jonge kinderen? Geef een duidelijk kader, bijvoorbeeld: zin 1 is een kleur, zin 2 is iets wat die kleur heeft, zin 3 gaat over wat dat iets voor je betekent, zin 4 is een afsluiting in 1 woord.
- Geef kinderen een woord/onderwerp en laat ze eerst zoveel mogelijk woorden opschrijven. Deze woorden kunnen gebruikt worden bij het dichten.
- Ga naar raadgedicht.nl en raad het ontbrekende woord.
- Bespreek dat dichters soms andere woorden gebruiken. Figuurlijk taalgebruik, beeldspraak, metaforen. Geef hier voorbeelden van of daag kinderen uit zoveel mogelijk figuurlijk taalgebruik uit een tekst te halen.
- Bespreek dat elk woord belangrijk is. Ga daarom op zoek naar het beste woord. Maak woorden concreet. Niet: in de boom zit een vogel, maar: in de boom zit een duif/mus/kraai.
- Knip lange zinnen eens door en ga verder op de volgende regel. Je krijgt dan al snel een ritme.
- Verzamel woorden met dezelfde klanken voor je gaat dichten. Soms zit de rijm in het gedicht niet aan het einde van een regel, maar binnenin (bv: de vink zingt in weer en wind - i-klank).

